

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

30 octombrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal în componență:
președinte –Petru Ursache,
judecătorii – Ghenadie Nicolaev și Vladimir Timofti,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de procurorul, în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Djulieta Devder și de avocatul Marcel Popescu în numele inculpatului împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 aprilie 2013 în cauza penală în privința lui

Sîrbu Vasile Nicolae, născut la 20 februarie 1962, originar din or. Cimișlia, domiciliat în mun. Chișinău, str. Milescu Spătaru 7 ap. 21;

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 21.07.2011- 19.02.2013 (prima instanță)
2. 21.03.2013 – 16.04.2013 (instanța de apel)
3. 20.08.2013 – 30.10.2013 (instanța de recurs)

Asupra admisibilității recursurilor în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 19 februarie 2013, Sîrbu Vasile a fost condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal la 4 (patru) ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 (trei) ani.

Conform art. 90 Cod penal, pedeapsa sub formă de închisoare a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 2 (doi) ani.

Acțiunea civilă a fost admisă parțial, încasîndu-se de la inculpatul Sîrbu Vasile în beneficiul succesorului părții vătămate Silion Maria cheltuieli legate de înmormîntare în mărime de 20 000 (douăzeci mii) lei, cheltuieli legate de asistența juridică în mărime de 1 000 (una mie) lei și prejudiciul moral în mărime de 10 000 (zece mii) lei.

2. În fapt, instanța de fond pe baza probelor administrate la dosar a constatat că, Sîrbu Vasile, la data de 28 decembrie 2009, în jurul orelor 20:00, aflîndu-se la volanul automobilului de model „DAEWOO Nexia”, cu n/î C NP 098, care se afla

într-o stare tehnică bună, deplasându-se pe str. Muncești, mun. Chișinău din direcția s. Sîngera spre str. Uzinelor, ajungînd în regiunea blocului locativ nr. 784, manifestînd imprudență la trafic, n-a ținut permanent seama de împrejurări, prin ce a ignorat cerințele pct. 45 alin. (1) al Regulamentului Circulației Rutiere și ca urmare a comis tamponarea pietonului Valeriu Praporșciuc, care traversa carosabilul de la stînga spre dreapta relativ deplasării unității de transport. În urma accidentului rutier, pietonului Valeriu Praporșciuc, i-au fost cauzate vătămări corporale grave, care au cauzat decesul ultimului la 10 ianuarie 2010.

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri:

- acuzatorul de stat, care a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărîri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Sîrbu Vasile să fie condamnat în baza art. 264 alin.(3) lit. b) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, cu ispășirea acesteia în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani.

În susținerea apelului, acuzatorul de stat a indicat că, instanța nu a luat în considerație că, Sîrbu Vasile, nici la faza urmăririi penale și nici la cea a examinării judiciare, nu a recunoscut vinovăția în infracțiunea incriminată și nu și-a conștientizat că în urma ignorării cerințelor Regulamentului Circulației Rutiere, la 28 decembrie 2009, fiind la volanul automobilului a comis accidentul rutier care a provocat decesul unei persoane. Reieșind din prevederile art. 2 alin.(2) și ale art. 61 Cod penal, pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului, precum și prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni. La fel, partea acuzării a considerat că în privința inculpatului urmează să fie aplicată pedeapsa sub forma închisorii, din motiv că inculpatul nu și-a recunoscut vinovăția, nu a conștientizat că mijlocul de transport este un izvor de pericol social sporit pentru participanții la trafic;

- avocatul Marcel Popescu în numele inculpatului, care a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărîri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care să fie dispusă achitarea ultimului pe motiv că, fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii.

În susținerea apelului, avocatul a invocat că nu este de acord cu sentința de condamnare din motiv că, la faza de urmărire penală și în ședința de judecată, acuzarea n-a administrat și nu a prezentat probe concludente și pertinente care ar demonstra vinovăția lui Sîrbu Vasile în comiterea infracțiunii incriminate. A considerat că inculpatul Sîrbu Vasile, deplasându-se prin oraș cu lumină la fază scurtă, se deplasa regulamentar în corespundere cu Regulamentul Circulației Rutiere.

A indicat că decedatul Praporșciuc Valeriu nu numai că a încălcat pct. 114 alin. (1), (2), pct. 116 alin. (1) al Regulamentului Circulației Rutiere, cît și art. 245 alin. (2) din Codul contravențional, traversînd în loc neautorizat de marcajul rutier 1.14, sau careva indicatoare de avertizare sau informare privind trecerea de pietoni, cu atît mai mult că la momentul tamponării, ultimul era în stare de ebrietate, dar și în timpul traversării a manifestat neglijență și nu a acordat atenție sporită traversării.

Astfel, pentru ca persoana să fie declarată vinovată, fapta urma să întrunească elementele constitutive ale infracțiunii, să fie prezentă intenția și vinovăția, iar în cazul lui Sîrbu Vasile aceste elemente lipseau, fiind un caz fortuit.

Cu referință la raportul de expertiză nr. 509 din 23 ianuarie 2013 (vol. 1, f.d. 229-233), autorul apelului a indicat că medicamentele prescrise pentru tratamentul traumei cranio-cerebrale nu au fost suficiente, deoarece era necesar de a mai fi numite medicamente din grupul neuroprotectoarelor, antioxidanților, stimulatoare a microcirculației sanguine, la fel dehidratante, sedative și antibiotice.

Pentru stabilirea tratamentului nu putea fi responsabil Sîrbu Vasile, deoarece el nu este medic, iar obligațiunea de chemare urgentă a medicilor, el a îndeplinit-o, întrucît în cazul administrării unui tratament corect, partea vătămată putea rămîne în viață.

Mai mult, a indicat că instanța a preluat motivele din rechizitoriu și a acceptat pe deplin concluziile procurorului, inculpatul Sîrbu Vasile este tatăl unui copil minor, iar permisul de conducere al mijlocului de transport reprezintă unica sursă de întreținere a familiei sale, el activînd în calitate de taximetrist, fiind un șofer profesionist, avînd categoriile B, C, D și E și fiind titularul a mai multor distincții de stat.

4. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16 aprilie 2013, au fost respinse apelurile procurorului și al avocatului Marcel Popescu, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. Instanța de apel a relevat că, prima instanță corect a constatat circumstanțele de fapt și vinovăția lui Sîrbu Vasile în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, iar careva temeii de a pune la îndoială veridicitatea probelor administrate, nu au fost atestate, ele fiind obținute cu respectarea normelor de procedură penală.

5. Au declarat recursuri ordinare împotriva deciziei instanței de apel:

- procurorul, care invocă temeii art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, și-a exprimat dezacordul cu decizia adoptată în partea stabilirii pedepsei și solicită casarea acesteia și remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecători.

Recurentul menționează că, instanța de apel, preluînd poziția primei instanțe, nu a ținut cont că, atît inculpatul cît și avocatul acestuia, au pledat pentru pronunțarea unei sentințe de achitare, invocînd că de producerea accidentului rutier se face vinovat pietonul, care s-a angajat să traverseze carosabilul fără să se asigure de lipsa mijloacelor de transport, astfel, pedeapsa fiind una prea blîndă în raport cu faptele prejudiciabile comise și cu scopul pedepsei penale.

La fel, consideră că, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de apel a ignorat prevederile art. 75 alin. (1) Cod penal.

Mai mult, instanțele de fond, la stabilirea pedepsei inculpatului, au încălcat și dispoziția art. 90 Cod penal, și anume, în dispozitivul deciziei, inculpatului nu i s-au stabilit careva interdicții.

- avocatul Marcel Popescu, în numele inculpatului, care invocă temeii art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) și 12) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia și remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecători, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, instanța de apel

nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, iar faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Recurentul invocă dezacordul cu sentința din motiv că, la faza de urmărire penală și în ședința de judecată, acuzarea n-a administrat și nu a prezentat probe concludente și pertinente care ar demonstra vinovăția lui Sîrbu Vasile în comiterea infracțiunii incriminate.

Consideră că inculpatul, deplasându-se prin oraș cu lumină la fază scurtă, se deplasa regulamentar în corespundere cu Regulamentul Circulației Rutiere.

La fel, indică că decedatul Praporșic Valeriu a încălcat atât pct. 114 alin. (1), (2), pct. 116 alin. (1) al Regulamentului Circulației Rutiere, cât și art. 245 alin. (2) din Codul Contravențional, traversând în loc neautorizat de marcajul rutier 1.14, sau careva indicatoare de avertizare sau informare privind trecerea de pietoni, cu atât mai mult că la momentul tamponării, ultimul era în stare de ebrietate, dar și în timpul traversării a manifestat neglijență și nu a acordat atenție sporită traversării.

Astfel, pentru ca persoana să fie declarată vinovată, fapta urmează să întrunească elementele constitutive ale infracțiunii incriminate, să fie prezentă intenția și vinovăția, iar în cazul lui Sîrbu Vasile aceste elemente lipsesc, fiind un caz fortuit.

Cu referință la raportul de expertiză nr. 509 din 23 ianuarie 2013, autorul recursului a indicat că, medicamentele prescrise pentru tratamentul traumei cranio-cerebrale nu au fost suficiente, deoarece era necesar de a mai fi numite medicamente suplimentare.

Pentru stabilirea tratamentului nu poate fi responsabil Sîrbu Vasile, deoarece el nefiind medic, a chemat urgența, iar în cazul administrării unui tratament corect, partea vătămată putea rămîne în viață.

Mai mult, autorul recursului conchide că instanța de apel a preluat motivele din rechizitoriu și a acceptat pe deplin concluziile procurorului.

La fel, inculpatul Sîrbu Vasile este tatăl unui copil minor, iar permisul de conducere a mijlocului de transport reprezintă unica sursă de întreținere a familiei sale, el activînd în calitate de taximetrist, fiind un șofer profesionist, avînd categoriile B, C, D și E și fiind titularul a mai multor distincții de stat.

Avocatul invocă că, instanța de apel este obligată să verifice nemijlocit probele pe care se întemeiază apelul, ceea ce instanța nu a respectat, ea superficial a expus în decizie probele din sentință, ignorînd obligația de a cerceta respectarea normelor de drept procesual aplicate.

Astfel, concluzia despre vinovăția inculpatului este bazată pe presupuneri, ceea ce în conformitate cu prevederile art. 389 alin. (2) Cod de procedură penală nu poate fi adoptată o sentință de condamnare.

6. Verificînd argumentele invocate în recursurile ordinare în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestora, ca vădit neîntemeiate, din următoarele considerente.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Potrivit dispoziției art. 430 pct. 5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină motivele recursului cu argumentarea ilegalității hotărîrii atacate și solicitările recurentului, cu indicarea temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală invocate în recurs și explicarea problemei de drept de importanță generală adoptată în cauza dată.

În recursurile ordinare declarate nu este specificat în ce constă problema de drept de importanță generală ce există în cauză și care este eroarea comisă de instanța de apel, ce ar motiva casarea hotărîrii.

Recurenții au invocat în recursurile ordinare ca temeiuri pentru recurs pct. 6), 8) și 12) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală.

Conform pct. 6) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, o hotărîre a instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept în cazul cînd instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, conform pct. 8) alin. (1) al aceluiași articol, în cazul cînd - nu au fost întrunite elementele infracțiunii, iar conform pct. 12) alin. (1) al aceluiași articol, în cazul cînd - faptei săvîrșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Colegiul penal constată că, textul recursurilor declarate nu cuprinde o careva motivare ori argumentare din punct de vedere ale temeiurilor stipulate în pct. 6), 8) și 12) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală.

În fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată.

Astfel, instanța de apel, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, a examinat complet și obiectiv probele administrate la dosar, verificîndu-le sub aspectul pertinenței și concludenței, atît pe cele obținute în procesul urmăririi penale cît și în cadrul ședințelor de judecată, fapt ce face, ca concluzia despre vinovăția lui Sîrbu Vasile în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, să fie justă și întemeiată, fiind demonstrată prin ansamblul de probe, care coroborează și se completează între ele iar pedeapsa principală stabilită inculpatului just a fost numită, cu aplicarea art. 90 Cod penal, acestuia fiindu-i stabilit spre executare un termen de probă de 2 ani.

Instanța de apel just a concluzionat asupra faptului că, deși inculpatul nu și-a recunoscut vinovăția în comiterea infracțiunii incriminate, aceasta se confirmă integral prin: declarațiile reprezentantului părții vătămate Silion Maria, ale martorilor Babuc Nicolae și Babuc Lilia, ale expertului Tverdohleb Mihail, care coroborează cu probele scrise, cum ar fi: procesul-verbal de cercetare la fața locului al accidentului rutier cu foto-tabelul anexă (vol. 1, f.d. 6-10); procesul-verbal de examinare și verificare a stării tehnice a unității de transport (vol. 1, f.d. 12); raportul de expertiză complexă auto-tehnică-medico-legală nr. 1079, 150 din 30 mai 2011 (vol. 1, f.d. 126-135); raportul de expertiză medico-legală nr. 14/107 a cadavrului din 25 februarie 2010 (vol. 1, f.d. 37-42).

Argumentul avocatului potrivit căruia accidentul a fost produs din motiv că, partea vătămată traversa strada neregulamentară și în stare de ebrietate, corect a fost respins de instanța de apel deoarece acesta nu poate fi temei pentru eliberarea conducătorului auto de răspundere penală în cazul în care în acțiunile lui există componența infracțiunii, chiar și în cazul în care regulile circulației rutiere și/sau de

exploatare a mijloacelor de transport au fost încălcate și de către partea vătămată, acestea fiind considerate doar ca circumstanțe atenuante.

Instanța de judecată just a dat o apreciere critică declarațiilor martorilor Babuc Nicolae și Babuc Lilia în cadrul ședințelor de judecată, considerându-le ca o încercare de a-l ajuta pe inculpat de a evita răspunderea penală, declarații care sunt combătute prin procesul-verbal de cercetare la fața locului al accidentului rutier și schița accidentului rutier, unde nu au fost depistate careva urme de frînare ale automobilului de model „Daewoo Nexia”, nici pînă la locul tamponării pietonului, nici după locul tamponării.

Mai mult, în conformitate cu pct. 45 alin. (1) și (2) al Regulamentului Circulației Rutiere și ținînd cont de condițiile climaterice, în speță, traseul era umed, șoferul urma să manifeste o prudență sporită în trafic.

Colegiul penal conchide că instanța de apel corect a acceptat în calitate de probe schema accidentului rutier și certificatul privind producerea accidentului rutier, deoarece anume ele constată situația de fapt și circumstanțele producerii ei.

Astfel, prin certificatul de verificare a stării tehnice a automobilului de model „Daewoo Nexia” au fost stabilite și fixate rezultatele accidentului rutier, specifice tamponării pietonului.

Instanța de apel corect și-a bazat concluziile și pe raportul de expertiză în comisie nr. 509 din 23 ianuarie 2013, deoarece în conformitate cu prevederile art. 146 Cod procedură penală, expertiza în comisie este cea cu un grad sporit de complexitate, la efectuarea căreia participă cîțiva experți de aceeași specialitate sau de specialitate diferită, care au o experiență mai vastă și care au stabilit motivul decesului lui Praporșic Valeriu.

Colegiul penal consideră admisibil și justificat argumentul instanței de apel, precum că potrivit raportului de expertiză auto-tehnică din 30 mai 2011 nr. 1079,150, condițiilor climaterice și vitezei de 30 km/h, mărimea spațiului de oprire al automobilului „Daewoo Nexia” era de 18 - 21 m.

Astfel, dacă automobilul de model „Daewoo Nexia” se mișca cu lumina de fază lungă aprinsă, atunci în momentul cînd conducătorul a observat pietonul aflat pe partea carosabilă, acesta dispunea de posibilitatea tehnică de a preveni tamponarea prin frînare, dacă însă automobilul se mișca cu lumina de fază scurtă aprinsă, atunci, în dependență de starea concretă a părții carosabile, putea să dispună sau să nu dispună de posibilitatea tehnică de a preveni tamponarea pietonului prin frînare.

Instanța de recurs constată că, instanța de apel corect a conchis că inculpatul, ținînd cont de condițiile climaterice în care se deplasa, și anume: era întuneric și lapoviță, iar mașinile care îi veneau în întîmpinare nu-i permiteau să se deplaseze cu faza lungă, urma să reducă viteza sau chiar să oprească în cazul în care în limita vizibilității apăreau obstacole care puteau fi observate pentru a nu pune în pericol siguranța traficului.

Argumentul avocatului privind faptul că medicamentele numite pentru tratamentul traumei cranio-cerebrale nu au fost suficiente, deoarece mai erau necesare medicamente din grupul neuroprotectoarelor, antioxidanțelor, stimulative a microcirculației sanguine, la fel, dehidratante, sedative și antibiotice, iar inculpatul nu putea fi responsabil pentru tratament, just a fost respins deoarece a fost combătut

prin raportul de expertiză în comisie nr. 509 din 23 ianuarie 2013, care a stabilit că la dezvoltarea pneumoniei hipostatice a contribuit fractura femurului și nu trauma cranio-cerebrală, iar potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 14/107 din 25 februarie 2010, la examinarea cadavrului s-a depistat fractură închisă oblică cominutivă a trohanterului mare femurului drept cu hemoragii în țesuturile moi, care a fost produsă prin acțiunea traumatică cu un corp contondent sau la lovirea de acesta.

Cît privește argumentul acuzatorului de stat, privind blîndețea pedepsei, acesta just a fost respins, instanța de apel concluzionînd că corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă și prin aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, ținînd cont de personalitatea inculpatului, care anterior nu a fost condamnat, are la întreținere un copil minor, este titularul a mai multor distincții de stat la fel, ținînd cont și de faptul că partea vătămată, la traversarea carosabilului, era în stare de ebrietate alcoolică.

Totodată, ținînd cont de prevederile art. 219 Cod de procedură penală, instanța de apel just a conchis că acțiunea civilă urmează a fi admisă parțial, în cuantumul stabilit de prima instanță deoarece cerințele reprezentantului părții vătămate sunt exagerate, totodată, nici partea vătămată, la traversarea străzii, nu a respectat prevederile Regulamentului Circulației Rutiere.

Mai mult ca atît, argumentele reținute au fost obiectul judecării în instanța de apel, iar aceasta, respectînd prevederile art. 414 alin. (3) Cod de procedură penală, s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate, just respingîndu-le ca nefondate.

În asemenea condiții recursurile urmează a fi declarate inadmisibile, fiind vădit neîntemeiate.

7. Pentru aceste motive, în conformitate cu prevederile pct. 4) alin. (2) art. 432 Cod de procedură penală, Colegiul penal

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de procurorul, în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Djulieta Devder și de avocatul Marcel Popescu în numele inculpatului împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 aprilie 2013 în cauza penală în privința lui *Sîrbu Vasile Nicolae*, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 20 noiembrie 2013.

Președinte
(semnătura)
Petru Ursache

Judecător
(semnătura)
Ghenadie Nicolaev

Judecător
(semnătura)
Vladimir Timofti

Copia corespunde originalului

Judecător:

Ghenadie Nicolaev

